

Ольга Пермякова,
кандидат педагогічних наук, доцент
Тернопільський національний
педагогічний університет ім. В. Гнатюка,

Надія Федчишин,
доктор педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри іноземних мов
Тернопільський державний медичний університет
ім. І.Я. Горбачевського

ЯКІСТЬ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ: ПРИКЛАД ФРАНЦІЇ

В сучасних умовах, коли розвиток вищої медичної освіти в Україні є одним з найбільш актуальних питань суспільного розвитку і набуває все нових форм, постали не лише нові вимоги до професійної підготовки студентів-медиків, а також постає потреба в нових стандартах з оцінювання знань студентів медичних спеціальностей.

Досліджуючи питання якості медичної освіти за кордоном, ми використовували праці науковців, які вивчали розвиток професійної освіти підготовки медичного персоналу у Франції (Г. Буланов, Є. Васильєва, В. Гуменюк, С. Сарсенбаєва, М. Шахова, В. Шкарин, Є. Харлашина), зверталися до досліджень науковців, праці яких присвячені вивченню різноманітних аспектів вищої освіти у Франції (М. Лисенко, Н. Погребняк, А. Максименко, М. Діас, М. Михайлова), а також використовували наукові доробки французьких вчених, які займалися дослідженнями в галузі становлення тих чи інших фахівців медичного профілю Ф. Берньє (Ph. Bernier), К. Дюбара (С. Dubar), І. Клаваніє (I. Clavagnier), К. Фожіє-Сере (С. Faugier-Seuret), Ф. Фітцнер (P. Fitzner), Л. Жовік (L. Jovic), Д. Маркіє (D. Marquié), В. Марсала (V. Marsala), Ж. Моне (J. Monet), П. Сантелман (P. Santelmann), Д. Сікар (D. Sicart), М. Вебер (M. Weber) та ін., консультувалися з викладачами та студентами, фахівцями в області підготовки медичного персоналу у Франції.

За ствердженням дослідників (В. Гуменюк) в більшості європейських країн оцінювання якості вищої медичної освіти здійснюється через систему зовнішнього моніторингу якості, який налагоджений самою країною та узгоджений із відповідними світовими стандартами та за допомогою міжнародних рейтингів університетів, які за різними критеріями, складають незалежні авторитетні агентства. На медичних факультетах університетів розвинених країн оцінювання якості освіти здійснюється через систему, яка складається з обов'язкового періодичного моніторингу, який здійснюється через тестування знань усіх студентів, що є необхідною умовою для переходу на наступний етап навчання або для отримання професійної кваліфікації. Моніторинг проводять незалежні агенції, державні або регіональні центри. Наприклад, у США це NBME (National Board Medical Examiners – Національна рада медичних екзаменаторів); у Канаді – MCC (Medical Council Canada – Медична рада Канади); в Англії – Royal Colleges of Physicians, Королівські коледжі лікарів; Німеччина – Landesprüfungsamt – Екзаменаційна рада відповідного федерального округу [2].

Ознайомлення з досвідом професійної підготовки в інших країнах, зокрема у Франції, є необхідним кроком для нашої вітчизняної освіти в період активної інтеграції в європейську освітню систему. Вивчення французького досвіду підготовки медичного персоналу обумовлено тим, що Франція є однією з європейських країн з передовою системою освіти, яка зробила значний внесок в теорію і практику професійної освіти, а на сучасному етапі в цій країні здійснено значні реформування в системі вищої освіти всіх рівнів.

Вивчаючи питання підготовки медичних працівників у Франції, стає зрозумілим, що уряд Франції веде активну державну політику з модернізації системи вищої освіти з метою поліпшення якості професійної підготовки кваліфікованих фахівців, які будуть конкурентоспроможними на ринку праці.

Актуальними для чисельних досліджень науковців є питання яким чином на медичних факультетах оцінюють знання студентів, як проводяться іспити, як організований державний іспит у випускників, яким чином оцінюють діяльність викладачів. Актуальність цих питань визначається особливостями ситуації, яка склалася в Україні у сфері медичної освіти, що викликано перебудовою

вищої професійної медичної підготовки і проведення навчального процесу і оцінювання результатів навчальної діяльності згідно до європейських стандартів і вимог. Пошук більш досконалих сучасних форм і методів оцінки медичної освіти змушує нас звернутися до використання критично осмисленого досвіду європейських країн з досліджуваної проблеми в області теорії, методики і організації оцінки.

Отже, звернемося до прикладу Франції. Дослідження проблеми вищої професійної медичної підготовки у Франції, дає підстави стверджувати, що питання створення медичних факультетів у цій країні відносять до розряду політичних рішень, які приймаються на рівні Міністерства охорони здоров'я. Медичні факультети відкриваються за рішенням Міністерства охорони здоров'я Франції і авторизуються автоматично, тобто отримують ліцензію на освітню діяльність. Процедура ця складна і тривала.

У Франції вузи проходять процедуру акредитації з періодичністю один раз на чотири роки. Акредитацію здійснює незалежне від Міністерства охорони здоров'я Агентство, яке надає підсумкову оцінку діяльності освітньої установи згідно 100 показникам (були переглянуті в 2011 році) і якщо необхідно, то дає рекомендації щодо поліпшення діяльності університету. Діяльність медичних університетів оцінюється згідно найрізноманітніших показників, які включають оцінку організації навчання, в тому числі практик, прийом студентів, міжнародну співпрацю, бюджет тощо.

Значний внесок в розвиток якісної медичної підготовки у Франції було зроблено ще в середині ХХ століття (1958 рік) після проведення реформи Робера Деро. Результатом проведення реформи стало створення Госпітальних Університетських Центрів (CHU), які об'єднували на одній території лікарні, факультети медичних університетів, а також регіональні інститути і школи з підготовки середнього медичного персоналу, що сприяло об'єднанню медицини, наукових досліджень та медичної освіти та покращенню їх взаємодії та розвитку. Створення таких центрів, які почали взаємодіяти з медичними університетами дало можливість завдяки університетським викладачам, які приймають участь в теоретичній і практичній підготовці, покращити надання медичної допомоги та підняти рівень підготовки майбутніх медичних працівників [8]. Позитивний досвід створення і розвитку Університетських Госпітальних Центрів запозичено на сучасному етапі і в Україні.

Знайомство з особливостями підготовки лікарів у Франції, а також вивчення питання якості медичної освіти в цій країні дає нам всі підстави стверджувати, що французька система вищої медичної освіти, якою пишається Франція, забезпечує підготовку спеціалістів, які мають високий освітній потенціал та здатні надавати високоякісну медичну допомогу.

Список використаних джерел

1. Васильева Е.Ю. Оценка качества медицинского образования во Франции. [Електронний ресурс]: [сайт]. – Режим доступа: <http://studydoc.ru/doc/3683143/ocenka-kachestva-medicinskogo-obrazovaniya-vo-francii>
2. Гуменюк В. Оцінювання якості вищої медичної освіти у контексті навчання іноземних студентів в Україні / В.Гуменюк // Порівняльно-педагогічні студії № 2-3 (16 -17), 2013.
3. Диас М.А. Международный подход к качеству в высшем образовании: роль ЮНЕСКО / М.А. Диас // Высш. образование в Европе. – 1996. – Том XX, № 1-2. – С. 111-126.
4. Максименко А.П. Університетська освіта Франції: становлення і розвиток у ХІХ-ХХ століттях: / А.П. Максименко / Монографія. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2007. – 200с.
5. Шкарин В. В., Буланов Г.А. Высшее медицинское образование во Франции / В. В. Шкарин, Г.А. Буланов // Нижегородский медицинский журнал. – М.: Наука. – 2002. – С. 90-94.
6. Медицинское образование во Франции. [Електронний ресурс] – Режим доступа: / <http://cyberleninka.ru/article/n/vysshee-meditsinskoe-obrazovanie-vo-frantsii#ixzz4XcSiNGjN>
7. Formation et enseignement professionnel en France [Text] – Luxembourg : Office des publications officielles des Communautés européennes, 2008. – 96 p.
8. La grande histoire des CHU [Електронний ресурс]: [сайт]. – Режим доступа: <http://www.reseau-chu.org>